



# NATURRESERVAT

## Välkommen till Jonstorp-Vegeåns mynning – där hav övergår i land

Variationsrikedomen är stor i naturreservatet Jonstorp-Vegeåns mynning. Här möter lövskog betade strandängar och sanddynor. Där vattendragen rinner ut i havet blandas salt- och sötvatten – s.k. estuarier bildas som myllrar av av liv. Utanför stränderna breder Skälderviken ut sig med grunda sandbottnar, ålgräsängar, rörliga sandrevlar och ett rikt djurliv, med både knubbsäl och tumlare.

### Havets mångfald

I reservatet, där hav långsamt övergår i land, är naturens variationsrikedom stor och många arter kan hitta livsrum. I det grunda vattnet finns vidsträckta sandiga bottnar utan växter, men det finns också glesa ålgräsängar och steniga bottnar med röd- och brunalger. Djurlivet är rikt – musslor och havsborstmaskar håller sig gömda i sanden och ålgräsängarna fungerar som yngelkammare åt exempelvis plattfisk och torsk. Vid lågvatten blottas de sandiga och leriga bottnarna – ett smörgåsbord står dukat för strändernas fåglar.

I denna omväxlande natur finns ett rikt men känsligt djurliv. Med omtanke om djuren måste vi visa extra hänsyn. Därför finns det särskilda regler om vad man inte får göra i reservatet. Det är viktigt att du som besökare följer dessa.

### Sanddynor och betade strandängar

Det storväxta gräset sandrör har en otrolig förmåga att binda den flyktiga sanden. Det kan växa igenom mer än en meter sand på ett år och binder sanden i dynor, s.k. vita dynor. Längre upp på land finns äldre, gråa dynor med mossor, lavar och småväxta gräs och örter. De gråa dynorna övergår sedan i risdynor med ljung och kråkbär som typiska arter.

Dessa näringsfattiga kustmarker, där torra hedar varvas med fuktigare dynvåtmarker och salta strandängar, har genom århundraden använts till bete. De ingick i det forna Kulla fålad, som var en stor, gemensam betesmark som sträckte sig från norra Öresund till Skälderviken. Rester av denna gamla fåladmark finns exempelvis på Rönnen och mellan Jonstorp och Farhult.

### Pågående geologi

Klapperstensfält och strandhak har bildats när förhistoriska hav gick betydligt högre än idag. Klapperstenar har slipats runda av vågorna och gamla tångvallar och forntida vågors nötande syns idag som överväxta terasser på strandängarna. Och de geologiska processerna pågår i denna stund. Sanden omformas till nya sandrevlar, stränderna växer och krymper omvärtannat och Sandön och Surkenabben antar ständigt nya former.

En liten **tofsvipeunge** (*Vanellus vanellus*) är svår att upptäcka och lätt att skada där den gömmer sig i gräset. Därför är det viktigt att respektera beträdnadsförbudet i reservatet.



**Sandrör**  
*Ammophila arenaria*



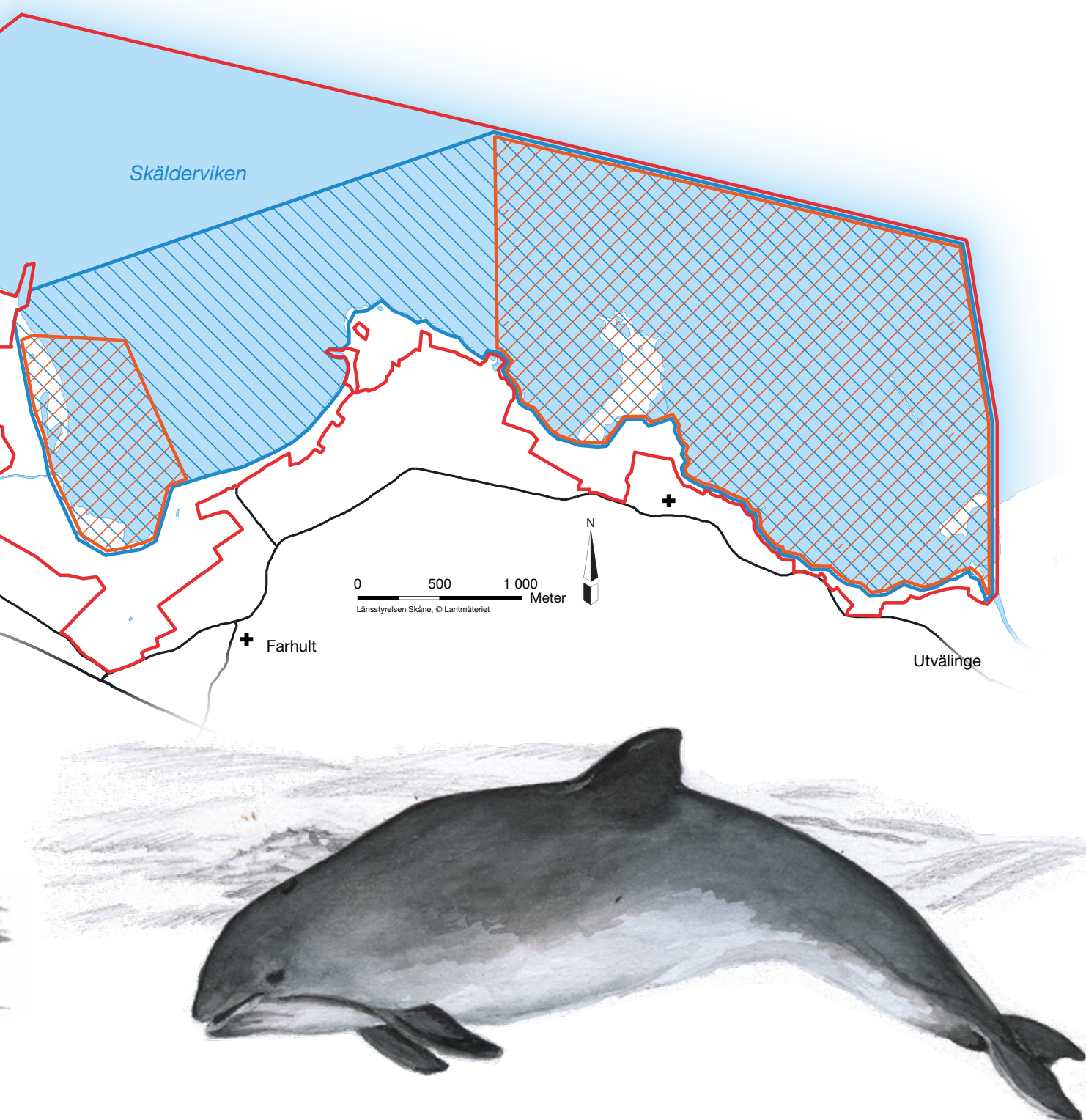
**Ålgräsängarna** (*Zostera marina*) fungerar som en barnkammare åt exempelvis torsk och olika plattfiskar. Där får de både skydd och mat.



**Rödspätta**  
*Pleuronectes platessa*



**Knubbsälen** (*Phoca vitulina*) trivs i de grunda, skyddade vatten som finns inom reservatet. Här finns gott om fisk som är knubbsälens favoritföda.



**Tumlaren** (*Phocoena phocoena*) är världens minsta tandval. Den fiskar med hjälp av ekosignaler, ett klickande ljud, och kan dyka till 200 meters djup.



**Småtärna**  
*Sternula albifrons*



**Skärfläcka**  
*Recurvirostra avosetta*

### Föreskrifter

**Inom naturreservatet Jonstorp-Vegeåns mynning är det förbjudet att:**

- beträda eller vistas i område med markering som anger "beträdnadsförbud hela året" på stora kartan,
- under perioden 1 april – 15 augusti beträda eller vistas i område med markering som anger "beträdnadsförbud 1 april – 15 augusti" på stora kartan,
- under perioden 1 april – 15 juli beträda eller vistas i område med markering som anger "beträdnadsförbud 1 april – 15 juli" på stora kartan,
- kite- eller vindsurfa i områden med markering som anger "förbud att kite- eller vindsurfa" på lilla kartan,
- framföra farkost till sjöss i hastighet över 7 knop inom område med markering som anger "maxfart 7 knop" på lilla kartan,
- köra eller sjösätta vattenskoter, jetski eller motsvarande farkost,
- starta eller landa med luftfartyg, eller flyga fjärmanövrerat obemannat luftfartyg (inklusive modellflygplan) på en höjd understigande 120 meter över medelhavsnivå, eller flyga drake,
- medföra ej kopplad hund,
- anordna tävling som kan inverka störande på naturmiljön,
- gräva, borra, måla eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning,
- uppföra någon form av anordning/anläggning eller placera ett för naturreservatet främmande föremål,
- plocka hel, eller del av, växt eller svamp för kommersiellt bruk,
- framföra eller parkera fordon i naturreservatets landområde annat än på för ändamålet upplåten väg eller parkeringsplats. Med väg avses anlagd allmän eller samfärdig väg.
- ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande mellan kl 00.00 och 06.00, eller att tälta,
- sätta upp tavla, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
- elda med engångsgrill, eller göra upp eld annat än med medhavd ved eller stormkök på för eldning av förvaltaren särskilt anvisade platser,
- använda fyrverkerier och andra pyrotekniska varor, luft-, fjäder- eller paintballvapen.

**Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens skriftliga tillstånd:**

- fånga eller samla in insekter, spindlar, snäckor eller andra ryggradslösa djur annat än genom hävning, handplockning eller annan selektiv metod med efterföljande återutsättning inom naturreservatet. Kravet på återutsättning gäller inte enstaka beläggsexemplar av varje art under förutsättning att fynden registreras i Artportalen och att insamlandet inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna.
- utföra vetenskapliga eller andra undersökningar som kan störa naturmiljön.'

Regler som gäller för fritidsfiske hittar du på [www.svenskafiskeregler.se](http://www.svenskafiskeregler.se) där du kan söka på karta.

Naturreservatet Jonstorp-Vegeåns mynning bildades 2014 och omfattar ca 1506 ha, varav ca 225 ha är land och 1281 ha är vatten. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla värden avseende natur, geologi, kulturhistoria och friluftsliv för framtiden.

Området ingår i EU's ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Nätverket skapades för att hejda utrotningen av växter och djur och för att skydda deras livsmiljöer. Det är också utvalt som ett internationellt sett värdefullt våtmarksområde enligt Ramsar-konventionen (Convention on Wetlands).

Förvaltare: Länsstyrelsen Skåne.

[www.lansstyrelsen.se/skane](http://www.lansstyrelsen.se/skane)

